

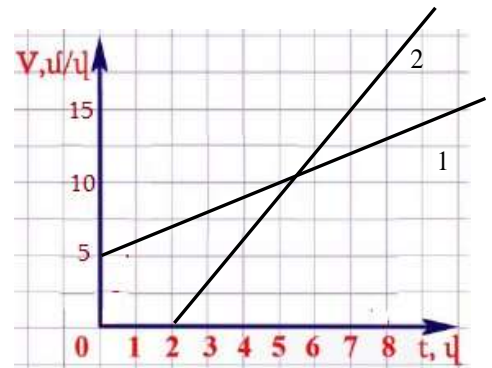
Տիզիկա-2017թ.

Առաջին փուլ

Տևողությունը 120 րոպե

11-րդ դասարան

Խնդիր A վայրի մոտով $t=0$ վ պահին անցնում է ավտոմեքենան, որի արագության ժամանակից կախվածության գրաֆիկը բերված է նկարում: $t=2$ վ պահին A վայրից դուրս է գալիս մոտոցիկլավարը, որի արագության կախվածությունը նույնպես ցույց է տրված նկարում

1. Ինչքան է ավտոմեքենայի արագացումը:

- 1) 0,1 մ/վ² 2) 0,2 մ/վ² 3) 0,5 մ/վ² 4) 1 մ/վ²

2. Ժամանակի n ր պահից մոտոցիկլավարի հեռավորությունը ավտոմեքենայից կսկսի նվազել:

- 1) 5,2վ 2) 5,3վ 3) 5,4 վ 4) 5,5վ

3. Ժամանակի n ր պահին մոտոցիկլավարը կհասնի ավտոմեքենային

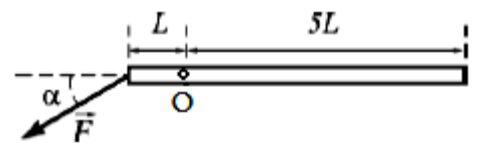
- 1) ≈ 8 վ 2) ≈ 9 վ 3) ≈ 10 վ 4) ≈ 12 վ

Լուծում 1. $a_1 = \frac{10}{10} = 1$ մ/վ², $a_2 = \frac{15}{5} = 3$ մ/վ².

2. $v_1 = 5 + 1 \cdot t$, $v_2 = 3(t - 2)$; $v_1 = v_2 \Rightarrow t = 5,5$ վ

3. $x_1 = 5t + \frac{1 \cdot t^2}{2}$, $x_2 = \frac{3(t - 2)^2}{2}$; $x_1 = x_2 \Rightarrow 2t^2 - 22t + 12 = 0 \Rightarrow t \approx 10,4$

Խնդիր. Համասեռ ձողը կարող է առանց շփման պտտվել O առանցքի շուրջ, որը ձողի երկարությունը բաժանում է 1:5 հարաբերությամբ: Ձողի ծայրին $\alpha = 30^\circ$ անկյան տակ ազդում է $F = 20$ Ն ուժ: Համակարգը գտնվում է հավասարակշռության մեջ / $g=10$ մ/վ²/:

4. Ինչքան է ձողի զանգվածը:

- 1) 0,5կգ 2) 1կգ 3) 1,5 կգ 4) 2 կգ

5. Ինչքան է O առանցքում ազդող ուժի հորիզոնական բաղադրիչը: $\sqrt{3} \approx 1.7$

- 1) ≈ 8.5 Ն 8) ≈ 15 Ն 3) ≈ 17 Ն 4) ≈ 25.5 Ն

6. Ինչքան է O առանցքում ազդող ուժի մոդուլը / $\sqrt{3} \approx 1.7$ /:

- 1) ≈ 17 Ն 8) ≈ 23 Ն 3) ≈ 27 Ն 4) ≈ 34 Ն

Լուծում O կետի նկատմամբ

4. $mg \cdot 2L = FL \sin \alpha \Rightarrow m = F \sin \alpha / 2g = 20 \cdot 0.5 / 20 = 0,5$ կգ

5. $R_x = F \cos \alpha = 20 \cdot \sqrt{3} / 2 \approx 17$ Ն

6. $R = \sqrt{(F \sin \alpha + mg)^2 + (F \cos \alpha)^2} = \sqrt{F^2 + (mg)^2 + 2F \sin \alpha mg}$

$R = \sqrt{400 + 25 + 2 \cdot 10 \cdot 5} = \sqrt{525} \approx 22,9$ Ն

Խնդիր. 1 մ երկարություն ունեցող, երկու ծայրերից բաց խողովակը կիսով չափ մտցնում են սնդիկի մեջ: Այնուհետև խողովակը վերնից մատով փակելով հանում են սնդիկից: Ջերմաստիճանը հաստատուն է:

7. Ինչքա՞ն է մթնոլորտային ճնշումը /մմ. սնդ. սյուն/, եթե խողովակում մնում 25 սմ բարձրությամբ սնդիկ:

- 1) 675   2) 700   3) 725   4) 750

8. Որքա՞ն է օդի ճնշումը /մմ. սնդ. սյուն/ խողովակում սնդիկից հանելուց հետո:

- 1) 500   2) 625   3) 700   4) 750

9. Խողովակի ծավալի n ր մասը կգրադեցնի սնդիկով փակված օդը, եթե խողովակի ուղղաձիգ դիրքում սնդիկը լինի վերևում:

- 1) 0,325   2) 0,35   3) 0,375   4) 0,4

Լուծում 1. $p_0 \frac{V}{2} = (p_0 - \rho gh) \frac{3V}{4}; p_0 = 3\rho gh \Rightarrow p_0 = 750$ մմ.սնդ.սյուն

2. $p = p_0 - \rho gh = 500$ մմ.սնդ.սյուն

3. $p_0 \frac{V}{2} = (p_0 + \rho gh)V_1, \frac{V_1}{V} = \frac{3\rho gh}{2 \cdot 4\rho gh} = \frac{3}{8}$

Խնդիր. -5° -ում գտնվող 1,2 կգ զանգվածով սառույցի կտորը տաքացնում են 1կՎտ հզորությամբ էլեկտրասալիկով: Սառույցի հալման ջերմաստիճանը 0°C է, տեսակարար ջերմունակությունը՝ 2100 Ջ/կգ·Կ, հալման տեսակարար ջերմությունը՝ 336 կՋ/կգ, իսկ ջրի տեսակարար ջերմունակությունը՝ 4200 Ջ/կգ·Կ: Անոթի ջերմունակությունն ու ջերմային կորուստներն անտեսել:

10. Քանի՞ վայրկյանից հետո սառույցը կսկսի հալվել:

- 1) 9,9վ   2) 10,2վ   3) 12վ   4) 12,6վ

11. Ջեռուցիչը միացնելուց հետո ինչքա՞ն ժամանակից սառույցը լրիվ կհալվի:

- 1) ≈ 350 վ   2) ≈ 400 վ   3) ≈ 410 վ   4) ≈ 430 վ

12. Սառույցը հալվելուց հետո ինչքա՞ն ժամանակում ջրի ջերմաստիճանը կդառնա 5° :

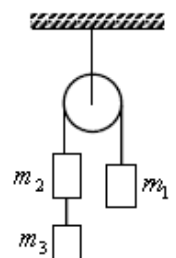
- 1) ≈ 19 վ   2) ≈ 21 վ   3) ≈ 23 վ   4) ≈ 25 վ

Լուծում 10. $c_1 m(0 - (-t_1)) = N\tau_1 \Rightarrow \tau_1 = \frac{2100 \cdot 1.2 \cdot 5}{1000} = 12,6$ վ

11. $c_1 m(0 - (-t_1)) + \lambda m = N\tau_2 \Rightarrow \tau_2 = \frac{2100 \cdot 1.2 \cdot 5 + 336000 \cdot 1.2}{1000} = 348,6$ վ:

12. $c_2 m(t_2 - 0) = N\tau_2 \Rightarrow \tau_1 = \frac{4200 \cdot 1.2 \cdot 5}{1000} = 25,2$ վ:

Խնդիր Նկարում պատկերված համակարգում $m_1=6$ կգ, $m_2=3$ կգ, $m_3=1$ կգ: Թելերի և ձախարակի զանգվածները, շփումը ձախարակի առանցքում անտեսել:

13. Որքա՞ն է բեռների արագացումը:

- 1) 1 մ/վ²   2) 2 մ/վ²   3) 3 մ/վ²   4) 4 մ/վ²

14. Որքա՞ն է m_1 և m_2 զանգվածներով բեռներն իրար միացնող թելի լարման ուժը:

- 1) 36 Ն   2) 40 Ն   3) 44 Ն   4) 48 Ն

15. Որքա՞ն է m_2 և m_3 զանգվածներով բեռներն իրար միացնող թելի լարման ուժը:

- 1) 1Ն   2) 12 Ն   3) 14Ն   4) 16Ն

Լուծում 13. $a = \frac{m_1 - m_2 - m_3}{m_1 + m_2 + m_3} g = \frac{2}{10} 10 = 2$ մ/վ²

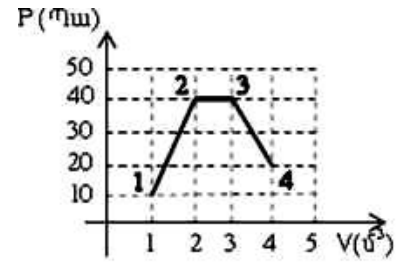
$$14. m_1 g - T = m_1 a \Rightarrow T = m_1 (g - a) = 6 \cdot 8 = 48 \text{ Ն:}$$

$$15. T - m_3 g = m_3 a \Rightarrow T = m_3 (g + a) = 1 \cdot 12 = 12 \text{ Ն:}$$

Խնդիր. Միատոմ իդեալական գազի հետ կատարված պրոցեսը պատկերված է կոորդինատային հարթության վրա (տե՛ս նկ):

16. Որքա՞ն է գազի կատարած աշխատանքը 1 վիճակից 4 վիճակին անցնելիս:

17. Որքա՞ն ջերմաքանակ ստացավ գազը 1 վիճակից 3 վիճակին անցնելիս:

Լուծում 16. $A = \left(\frac{10 + 40}{2} + 40 + \frac{40 + 20}{2} \right) \cdot 1 = 95 \text{ Ջ}$

$$17. Q = \frac{3}{2} \nu R \Delta T + A_1 = \frac{3}{2} \Delta(pV) + A_1 = \frac{3}{2} (40 \cdot 3 - 10 \cdot 1) + \frac{10 + 40}{2} + 40 = 230 \text{ Ջ}$$

Խնդիր Հորիզոնական ուղղությամբ 30 մ/վ արագությամբ թռչող 10 գ զանգվածով գնդակը հարվածում է 90 սմ երկարությամբ անկշիռ թելից կախված 90 գ զանգվածով չորսուին և մխրճվում նրա մեջ:

18. Հարվածից հետո ինչքա՞ն կբարձրանա չորսուն սկզբնական մակարդակի նկատմամբ: Պատասխանը բազմապատկել 10^2 -ով: Չորսուի չափսերն անտեսել:

19. Որքա՞ն է թելի առավելագույն լարման ուժը:

20. Հարվածի հետևանքով սկզբնական էներգիայի քանի՞ տոկոսն է փոխակերպվում ջերմային էներգիայի:

Լուծում 18. $\frac{(mv)^2}{2(M+m)} = (M+m)gh \Rightarrow h = \frac{1}{2} \left(\frac{m}{M+m} \right)^2 \frac{v^2}{g} = \frac{1}{2} \left(\frac{10}{100} \right)^2 \frac{900}{10} = 0,45 \text{ մ } 45$

$$19. T - (M+m)g = (M+m) \left(\frac{mv}{M+m} \right)^2 \frac{1}{L}, T = (M+m) \left(g + \left(\frac{mv}{M+m} \right)^2 \frac{1}{L} \right) = 0,1 \left(10 + \frac{3^2}{0,9} \right) = 2 \text{ Ն } 2$$

$$20. \Delta E = \frac{mv^2}{2} - \frac{(mv)^2}{2(M+m)} = \frac{mv^2}{2} \left(1 - \frac{m}{M+m} \right) \Rightarrow \frac{\Delta E}{E_0} = \left(1 - \frac{m}{M+m} \right) = 0,9 = 90\% 90$$